

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації «Організація і тактика проведення слідчих (розшукових) та процесуальних дій за участю захисника»
здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії
Ципліцького Дмитра Олеговича
за спеціальністю 081 Право (галузь знань 08 Право)**

Обґрунтування вибору теми дослідження. Залучення захисника до участі у слідчих (розшукових) і процесуальних діях можна визначити як одну із найважливіших гарантій забезпечення справедливого кримінального судочинства, адже це сприяє дотриманню та захисту основоположних прав підозрюваного, обвинуваченого, унеможливленню їх обмеження або протиправного посягання на них, мінімізацію психологічного тиску на особу тощо. Участь захисника гарантує дотримання нормативно закріплених вимог, що висуваються до порядку реалізації слідчих (розшукових) і процесуальних дій, визначених національним і міжнародним законодавством, а також сформованих практикою Європейського суду з прав людини. У подальшому це створює надійний захист від необґрунтованого обвинувачення.

З огляду на особливості воєнно-політичної ситуації, що розпочала своє активне переформатування з 24 лютого 2022 р., Президент України видав Указ про запровадження правового режиму воєнного стану на всій території країни. Юридичним наслідком цього кроку стало встановлення певних обмежень у правовому статусі учасників суспільних відносин. Попри те, що Конституція України визначає вичерпний перелік прав і свобод людини та громадянина, а також прав і законних інтересів юридичних осіб, які можуть бути обмежені під час воєнного стану. Водночас вона чітко закріплює права, що не підлягають жодним обмеженням. Ці положення відображені й у низці інших законодавчих актів. З метою забезпечення стабільності функціонування державних інститутів, органів публічного адміністрування та судової системи особливу активність проявила Верховна Рада України. Упродовж останніх двох років парламентом ухвалено значну кількість законів і постанов, якими було запроваджено нові підходи до правового регулювання окремих сфер суспільних відносин. Зміни торкнулися і сфери кримінальної юстиції, де учасники провадження часто були змушені діяти в умовах «екстреного» режиму, працюючи на межі своїх професійних можливостей.

Особливості здійснення кримінального провадження під час воєнного стану зазнали певних трансформацій. Так, Законом України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення порядку здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану» від 14 квітня 2022 р. № 2201-IX суттєво доповнено ст. 615 КПК України та введено нову ст. 615-1. Надалі до кримінального процесуального законодавства було внесено низку подальших змін, що стимулювало наукові дослідження, а також сформувало нові тенденції у практиці слідчих, прокурорів і адвокатів. Це закономірно, адже, як зазначається у фаховій літературі, ефективність кримінального провадження в умовах воєнного стану безпосередньо залежить

від якості кримінально-процесуальних норм. У цьому контексті актуалізується потреба вдосконалення правових та організаційно-тактичних засад проведення слідчих (розшукових) та інших процесуальних дій за участю захисника в умовах дії воєнного стану.

Разом із тим, останні зміни, яких зазнало кримінальне процесуальне законодавство, зумовлені потребою врегулювання порядку здійснення кримінального провадження в умовах правового режиму воєнного стану, додали ще більшої неоднозначності у порядок вирішення окремих запитань, що виникають під час здійснення кримінальної процесуальної діяльності. Це стосується, зокрема, таких запитань, як дискусійна участь захисника у слідчих (розшукових) діях, особливості фіксації ходу та результатів слідчих (розшукових) дій, проведених у такому форматі та ін. Це додатково породило дискусії у науковій площині та поставило сторони кримінального провадження перед завданням вирішення нових завдань у надскладний період не тільки для правоохоронних органів, але й для усього українського народу.

Питання реалізації у кримінальному провадженні особи права на захист, а також тактичні особливості участі захисника в слідчих (розшукових) і процесуальних діях висвітлені в роботах С. Є. Абламського, Ю. П. Аленіна, Л. І. Аркуші, І. В. Басистої, Т. В. Варфоломєєвої, В. І. Галагана, І. В. Гловюк, В. Г. Гончаренка, Ю. М. Грошевого, В. О. Гусєвої, О. М. Гуміна, Н. О. Гуторової, А. Я. Дубинського, В. А. Журавля, О. В. Капліної, В. С. Кузьмічова, О. П. Куґинської, О. М. Ларіна, Л. М. Лобойка, Т. О. Лоскутова, Є. Д. Лук'янчикова, В. Т. Маляренка, О. Р. Михайленка, М. М. Михеєнка, В. Т. Нора, Д. П. Письменного, М. А. Погорецького, В. О. Попелюшка, Г. О. Спіциної, Г. К. Тетерятник, В. М. Тертишника, Д. Б. Сергєєвої, О. В. Стовби, І. А. Тітко, Л. Д. Удалової, В. І. Фаринника, Т. Г. Фоміної, Д. М. Цехана, Ю. М. Черноус, В. М. Шевчука, В. Ю. Шепітька, М. В. Шепітька, В. П. Шибіки, О. Г. Шило, М. Є. Шумила, О. Г. Яновської та ін.

Водночас комплексних досліджень, присвячених проблематиці організації і тактики проведення слідчих (розшукових) і процесуальних дій за участю захисника, останнім часом у вітчизняній правничій науці проведено не було, хоча окремі аспекти такої діяльності зазнали суттєвих змін й набули в черговий раз апогею своєї актуальності. Це, зокрема, зумовлено процесами цифровізації, яка не оминає і сферу кримінального судочинства, запровадженням правового режиму воєнного стану та іншими чинниками. У зв'язку із цим вважаємо нагальною та актуальною обрану тему дисертаційного дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Тема дисертаційного дослідження дотична до Пріоритетних напрямків фундаментальних та прикладних наукових досліджень у галузі права, зокрема у частині фундаментальних і прикладних проблем правового забезпечення боротьби зі злочинністю в Україні (протокол загальних зборів НАПрН України від 26 березня 2021 р. № 12-21).

Обрана проблематика відповідає й узгоджується із положеннями Стратегії розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021–2023 рр., що схвалена Указом Президента України від 11.06.2021 р. № 231/2021, Стратегії боротьби з організованою злочинністю, котра затверджена розпорядженням

Кабінету Міністрів України від 16.09.2020 р. № 1126; положень Стратегії національної безпеки України, затвердженої Указом Президента України від 14.09.2020 р. № 392/2020, а також відповідає Плану науково-дослідних робіт Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» Міністерства юстиції України. Тема дослідження сформульована відповідно до Переліку пріоритетних напрямів наукових досліджень в Україні з проблем наук кримінально-правового циклу, затвердженого бюро відділення кримінально-правових наук Національної академії правових наук України (протокол засідання № 3 від 30 травня 2019 р.). Також вона відповідає Тематиці наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на 2020–2024 роки, затвердженій наказом МВС України від 11 червня 2020 р. № 454.

Дослідження проведено відповідно до Плану науково-дослідних робіт Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» Міністерства юстиції України на 2026 рік (номер державної реєстрації в УкрІНТЕІ – 0126U003588).

Тему дисертаційного дослідження затверджено Вченою радою Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» Міністерства юстиції України (протокол № 12 від 18 грудня 2023 року).

Мета і завдання дослідження. *Мета дослідження* полягає у формуванні концептуальних теоретичних, правових і організаційно-тактичних засад проведення слідчих (розшукових) і процесуальних дій за участю захисника у кримінальному провадженні. Окреслена мета знайшла свою деталізацію у таких завданнях:

- дослідити історичні передумови становлення та розвитку інституту захисту у кримінальному провадженні, а також еволюцію наукових підходів до визначення процесуальної ролі захисника;
- визначити поняття, зміст, структуру та правову природу діяльності захисника у кримінальному провадженні;
- розкрити систему правових основ діяльності захисника, включаючи положення національного законодавства, практику Конституційного Суду України, Верховного Суду та Європейського суду з прав людини;
- охарактеризувати міжнародні та європейські стандарти забезпечення права на захист і визначити можливості їх імплементації у кримінальне процесуальне законодавство України;
- визначити організаційно-тактичні особливості діяльності захисника під час участі у слідчих (розшукових) та інших процесуальних діях.
- розкрити особливості використання захисником спеціальних знань, залучення спеціалістів, експертів, консультантів та використання результатів їхньої діяльності у доказуванні;
- визначити особливості діяльності захисника під час збирання, перевірки, оцінки та використання цифрових доказів і електронної інформації.
- встановити особливості діяльності захисника на етапі затримання особи та під час застосування запобіжних заходів, зокрема тримання під вартою.
- розглянути специфіку діяльності захисника у кримінальних

провадженнях щодо неповнолітніх, а також у провадженнях про застосування примусових заходів медичного характеру.

– схарактеризувати особливості діяльності захисника у спеціальному кримінальному провадженні *in absentia*.

– окреслити специфіку діяльності захисника під час укладення угод про примирення та угод про визнання винуватості.

– сформулювати пропозиції щодо вдосконалення кримінального процесуального законодавства України в частині регулювання діяльності захисника у кримінальному провадженні.

Об'єктом дослідження є врегульовані кримінальним процесуальним законодавством суспільні відносини, пов'язані із участю захисника у слідчих (розшукових) і процесуальних діях.

Предметом дослідження є правові, організаційні та тактичні засади участі захисника у слідчих (розшукових) і процесуальних діях на стадії досудового розслідування та в судовому розгляді.

Методи дослідження. Для досягнення визначеної мети в роботі використано систему загальнонаукових і спеціальних методів, зокрема: методи формальної логіки (аналіз, синтез, індукція, дедукція, аналогія, узагальнення, тощо) – для визначення змісту понять «захисник», «діяльність захисника», «тактика захисту», «право на захист», «спеціальні знання», «цифрові докази», «угода про примирення», «угода про визнання винуватості», а також для формулювання висновків і пропозицій (у всіх розділах дисертації); історико-правовий – під час дослідження генези інституту захисника у кримінальному провадженні, етапів розвитку адвокатури та трансформації наукових підходів до визначення ролі захисника (розділи 1–3). Порівняльно-правовий метод застосовано для аналізу положень кримінального процесуального законодавства України, міжнародних правових актів, практики Європейського суду з прав людини та законодавства окремих іноземних держав щодо діяльності захисника (розділи 1–3). Також компаративістський метод сприяв дослідженню позитивного зарубіжного досвіду забезпечення права на захист, реалізації процесуальних повноважень адвоката, участі захисника у збиранні доказів, використанні спеціальних знань, укладенні угод та здійсненні захисту в умовах цифровізації кримінального провадження (розділи 1, 2);

Системно-структурний метод сприяв визначенню структури діяльності захисника у кримінальному провадженні, виокремленню її основних елементів, функцій, форм і напрямів, а також класифікації видів діяльності захисника залежно від стадії кримінального провадження та специфіку слідчої ситуації й процесуальних особливостей справи (розділи 1–3). Формально-юридичний застосовано з метою аналізу норм Конституції України, Кримінального процесуального кодексу України, Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та інших нормативно-правових актів, що регламентують діяльність захисника (у всіх розділах дисертації).

Загальнонаукові методи застосовувалися під час опрацювання наукових джерел, судової практики, матеріалів кримінальних проваджень, формування практичних рекомендацій щодо діяльності захисника на різних стадіях кримінального провадження (у всіх розділах дисертації); статистичний – для

узагальнення результатів аналізу судової практики, матеріалів кримінальних проваджень, рішень Європейського суду з прав людини, а також даних анкетування респондентів (у всіх розділах дисертації). Соціологічні методи використано з метою анкетування адвокатів, суддів, прокурорів, слідчих, дізнавачів, викладачів закладів вищої освіти, а також узагальнення результатів проведеного емпіричного дослідження (у всіх розділах дисертації).

Емпіричну основу дослідження становлять статистичні й аналітичні матеріали Офісу Генерального прокурора, Міністерства юстиції України, Національної асоціації адвокатів України, Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, Державної судової адміністрації України, Верховного Суду, Національної поліції України та інших державних органів за 2021–2025 роки; матеріали Єдиного державного реєстру судових рішень за 2014–2025 роки; рішення Європейського суду з прав людини щодо забезпечення права на захист, права на справедливий суд, доступу до адвоката та допустимості доказів; матеріали кримінальних проваджень різних категорій; результати анкетування адвокатів, слідчих, дізнавачів, прокурорів, суддів та викладачів закладів вищої освіти. Емпіричні дослідження проведено в усіх регіонах України. Також використано власний практичний досвід здобувача, набутий під час здійснення адвокатської діяльності у кримінальних провадженнях різних категорій.

Наукова новизна отриманих результатів. Проведене дослідження, за характером і змістом вирішуваних запитань, є одним із перших в Україні комплексних наукових досліджень правових, організаційних і тактичних засад участі захисника у слідчих (розшукових) та процесуальних діях на етапі досудового розслідування та у судовому провадженні.

У роботі на підставі аналізу чинного законодавства, правозастосовної практики, рішень Європейського суду з прав людини та емпіричних матеріалів сформульовано низку положень, висновків і пропозицій, що мають наукову новизну, серед яких:

вперше:

– запропоновано генезу нормативного становлення та розвитку наукових досліджень щодо участі захисника у кримінальному провадженні пов'язувати з моментом нормативного закріплення такої процесуальної фігури, як захисник, та виокремлено вісім основних етапів розвитку відповідного інституту: від формування інституту присяжних повірених до сучасного етапу, пов'язаного з викликами воєнного стану, цифровізацією кримінального провадження та трансформацією форм реалізації права на захист;

– визначено, що діяльність захисника у кримінальному провадженні є самостійним видом професійної правничої діяльності, яка має комплексний характер та поєднує правові, організаційні, тактичні, психологічні, комунікативні, інформаційно-аналітичні та пізнавальні елементи, спрямовані на забезпечення прав, свобод і законних інтересів підозрюваного, обвинуваченого чи іншої особи, інтереси якої представляє адвокат;

– сформульовано авторське бачення структури діяльності захисника у кримінальному провадженні, яка охоплює участь у слідчих (розшукових) та інших процесуальних діях, самостійне збирання доказів, використання спеціальних знань, участь у судовому розгляді, оскарження процесуальних

рішень, дій чи бездіяльності, участь у провадженнях на підставі угод, спеціальному кримінальному провадженні, а також у провадженнях щодо неповнолітніх та осіб, стосовно яких вирішується питання про застосування примусових заходів медичного характеру;

– розроблено науковий підхід до визначення тактики захисту як самостійної системи науково обґрунтованих прийомів, засобів, рекомендацій і способів діяльності адвоката, спрямованих на формування правової позиції, перевірку доказів сторони обвинувачення, ініціювання проведення процесуальних дій, використання спеціальних знань та формування альтернативних версій події;

– запропоновано класифікацію спеціальних знань, які можуть використовуватися захисником у кримінальному провадженні, залежно від їх змісту, джерела, суб'єкта застосування та функціонального призначення, а також визначено основні напрями використання таких знань під час захисту;

– визначено особливості діяльності захисника під час роботи з цифровими доказами, мобільними телефонами, комп'ютерною технікою, електронним листуванням, інформацією з месенджерів, соціальних мереж, відеозаписами, геолокаційними даними та іншими видами електронної інформації;

– розроблено підхід до визначення особливостей діяльності захисника у спеціальному кримінальному провадженні *in absentia*, що передбачає необхідність розширення процесуальних гарантій адвоката в умовах відсутності комунікації з підзахисним;

удосконалено:

– наукове розуміння правової природи діяльності захисника у кримінальному провадженні як складної багаторівневої системи, яка не обмежується лише участю у слідчих (розшукових) діях або судовому розгляді, а включає комплекс взаємопов'язаних дій, спрямованих на реалізацію права на захист;

– підходи до визначення моменту виникнення права на захист та початку участі адвоката у кримінальному провадженні, з урахуванням практики Європейського суду з прав людини щодо необхідності забезпечення раннього доступу до захисника з моменту фактичного затримання особи;

– наукові підходи до діяльності захисника на етапі затримання особи, які передбачають перевірку законності затримання, фіксацію порушень прав затриманого, документування тілесних ушкоджень, забезпечення права на медичну допомогу, конфіденційне спілкування та своєчасне вручення повідомлення про підозру;

– положення щодо діяльності захисника під час обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, зокрема щодо перевірки обґрунтованості підозри, наявності ризиків, достатності доказів сторони обвинувачення, а також ініціювання альтернативних запобіжних заходів;

– наукові підходи до діяльності захисника під час укладення угод про примирення та угод про визнання винуватості, які передбачають перевірку добровільності волевиявлення особи, відсутності тиску, достатності доказової бази, законності умов угоди та оцінку її довгострокових наслідків для клієнта;

– положення щодо діяльності захисника у провадженнях про застосування

примусових заходів медичного характеру, у яких особливого значення набувають питання доступу до медичної документації, участі незалежного психіатра та ініціювання повторних або додаткових експертиз;

– підходи до визначення особливостей діяльності захисника у кримінальних провадженнях щодо неповнолітніх, з урахуванням необхідності мінімізації психологічного тиску, недопущення навіювання та забезпечення додаткових гарантій прав дитини;

набули подальшого розвитку:

– положення про значення практики Європейського суду з прав людини для формування сучасних стандартів діяльності захисника, зокрема щодо забезпечення права на справедливий суд, конфіденційності спілкування адвоката з клієнтом, права на мовчання, допустимості доказів і гарантій ефективного захисту;

– наукові підходи до участі захисника у слідчих (розшукових) діях, зокрема під час допиту, обшуку, огляду, тимчасового доступу до речей і документів, пред'явлення для впізнання, проведення слідчого експерименту та інших процесуальних дій;

– положення щодо використання захисником спеціальних знань шляхом залучення експертів, спеціалістів, аудиторів, психологів, психіатрів, фахівців у сфері цифрових технологій, фінансового моніторингу та інших осіб, які володіють спеціальними знаннями;

– підходи до визначення ролі захисника у формуванні та перевірці доказової бази сторони захисту, зокрема шляхом витребування документів, отримання висновків фахівців, ініціювання експертиз, подання клопотань і скарг;

– наукові положення щодо необхідності вдосконалення кримінального процесуального законодавства України в частині розширення процесуальних можливостей захисника, конкретизації порядку використання спеціальних знань, забезпечення конфіденційності спілкування адвоката з клієнтом, а також посилення гарантій права на захист в умовах воєнного стану.

Практичне значення отриманих результатів полягає у тому, що сформульовані та обґрунтовані в дисертації теоретичні положення, висновки й рекомендації впроваджені та можуть бути використані у таких сферах:

– у *правотворчій діяльності* – під час підготовки пропозицій щодо вдосконалення положень кримінального процесуального законодавства України, Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», а також інших нормативно-правових актів, що регламентують реалізацію права на захист, участь адвоката у доказуванні, використання спеціальних знань, цифрових доказів, укладення угод та здійснення захисту в умовах воєнного стану;

– у *правозастосовній діяльності* – у практичній роботі адвокатів, суддів, прокурорів, слідчих, дізнавачів, а також у системі підвищення кваліфікації адвокатів та інших учасників кримінального провадження, зокрема під час організації діяльності захисника на етапі затримання особи, обрання запобіжних заходів, участі у слідчих (розшукових) діях, укладенні угод, спеціальному кримінальному провадженні, а також під час роботи з цифровими доказами та

використання спеціальних знань;

– у науково-дослідній діяльності – для подальшого розроблення шляхів вирішення проблем діяльності захисника у кримінальному провадженні, тактики захисту, участі адвоката у доказуванні, забезпечення права на захист в умовах цифровізації кримінального провадження та воєнного стану (*акт впровадження Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» Міністерства юстиції України від 10 квітня 2026 року; акт впровадження Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого від 16 квітня 2026 року*);

– в освітньому процесі – під час підготовки й проведення лекцій, семінарських і практичних занять із курсантами, студентами, слухачами, аспірантами та адвокатами, зокрема при викладанні навчальних дисциплін «Кримінальний процес», «Адвокатура України», «Доказування у кримінальному провадженні», «Участь захисника у кримінальному провадженні», «Практика Європейського суду з прав людини» та «Особливості здійснення захисту в умовах воєнного стану» (*акт впровадження Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» Міністерства юстиції України від 10 квітня 2026 року; акт впровадження Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого від 16 квітня 2026 року*).

Особистий внесок здобувача. Дисертаційне дослідження є самостійним, оригінальним науковим дослідженням, у якому розроблено теоретичні, правові та праксеологічні засади діяльності захисника у кримінальному провадженні. Усі сформульовані положення, висновки та рекомендації обґрунтовані за результатами особистих досліджень. Це забезпечено завдяки критичному осмисленню чинних нормативно-правових актів, практики Європейського суду з прав людини, наукових праць, а також проведеному вивченню матеріалів кримінальних проваджень та узагальненню слідчої, судової й адвокатської практики.

Усі наукові праці містять результати власних теоретичних розробок автора, відображають його висновки щодо проблем реалізації права на захист, участі адвоката у доказуванні, використання спеціальних знань, цифрових доказів та особливостей діяльності захисника у різних видах кримінального провадження.

У статті «Актуальні проблеми тактичного забезпечення участі захисника у слідчих (розшукових) діях», підготовленій у співавторстві з Г. О. Спіциною, внесок здобувача становить 50 % і полягає у розробленні теоретичних положень щодо сутності та змісту тактичного забезпечення участі захисника у слідчих (розшукових) діях, виокремленні основних проблем реалізації процесуальних повноважень адвоката на досудовому розслідуванні, а також у формуванні практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності діяльності захисника під час допиту, обшуку, огляду, пред'явлення для впізнання та інших процесуальних дій. Автором обґрунтовано значення тактики захисту як самостійного складника професійної діяльності адвоката, спрямованого на виявлення процесуальних порушень, запобігання обмеженню права на захист і забезпечення належної реалізації засади змагальності сторін.

У доповіді «Проблемні питання судового розгляду кримінальних справ в

порядку спеціального судового провадження» внесок здобувача становить 50 % і полягає у дослідженні особливостей реалізації права на захист у спеціальному судовому провадженні, зокрема в умовах відсутності безпосереднього контакту між захисником та обвинуваченим, аналізі процесуальних проблем формування правової позиції адвоката у таких справах, а також у розробленні пропозицій щодо вдосконалення кримінального процесуального законодавства в частині забезпечення належних гарантій діяльності захисника. Автором обґрунтовано необхідність посилення процесуальних механізмів, які б забезпечували реальну, а не формальну участь захисника у спеціальному судовому провадженні, зокрема в частині своєчасного доступу до матеріалів, достатнього часу для підготовки та можливості належного представлення інтересів підзахисного.

Ідеї і напрацювання співавторів у дисертації не використовувалися.

Апробація матеріалів дослідження. Отримані результати наукових розробок і сформульовані за результатами дослідження висновки оприлюднено на міжнародних науково-практичних конференціях та інших наукових заходах, присвячених проблемам адвокатури, кримінального процесу, криміналістики та судової експертології. Серед них, зокрема: «Адвокатура України: сучасний стан та перспективи розвитку»: V міжнародна науково-практична конференція (м. Харків, 14 грудня 2023 р.), «Актуальні питання судової експертології, криміналістики та кримінального процесу»: міжнародна науково-практична конференція (м. Київ, 21 грудня 2023 р.), *The latest development trends in philological science and education* (Latvia, February 7–8, 2024).

Публікації. Основні положення дисертаційного дослідження знайшли своє відображення у 4 наукових статтях, опублікованих у фахових виданнях України та 3 публікаціях апробаційного характеру.

Наукові праці, у яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Ципліцький Д. О. Нові тенденції в діяльності захисника в умовах воєнного стану (за матеріалами правозастосовної практики). *Вісник Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз*. 2023. Вип. 14. С. 56–66.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-9656/2024-14-5>.

URL: <https://journals.ondise.in.ua/index.php/herald/article/view/58/53>.

2. Tsyplitskiy D. Obtaining Evidence by The Defense Counsel: Certain Ways To Resolve Existing Problems. *Archives of Criminology and Forensic Sciences*. 2024. № 1 (9). P. 165–171.

DOI: <https://doi.org/10.32353/acfs.9.2024.13>.

URL: <https://archive-criminology.com.ua/journal/article/view/117/114>.

3. Ципліцький Д. О. Відібрання пояснень захисником у кримінальному провадженні як спосіб збирання доказів: перспективи вдосконалення механізму правового регулювання. *Вісник Кримінологічної асоціації України*. 2024. № 33 (3). С. 423–430.

DOI: <https://doi.org/10.32631/vca.2024.3.39>.

URL: <https://vca.univd.edu.ua/index.php/vca/article/view/350/355>.

4. Спіцина Г. О., Ципліцький Д. О. Актуальні проблеми тактичного забезпечення участі захисника у слідчих (розшукових) діях. *Вісник Кримінологічної асоціації України*. 2025. № 2 (35). Ч. 2. С. 217–225.

DOI: <https://doi.org/10.32631/vca.2025.2.47>.

URL: <https://vca.univd.edu.ua/index.php/vca/article/view/600/647>.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

5. Ципліцький Д. О. Щодо питання надання адвокатам відстрочки від мобілізації на період воєнного стану: виклики сьогодення. *Адвокатура України: сучасний стан та перспективи розвитку*: матеріали V міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 14 грудня 2023 р.). Харків: НЮУ імені Ярослава Мудрого, 2024. С. 143–146.

6. Ципліцький Д. О. Щодо питань визначення статусу особи, за яку внесено заставу до моменту фактичного її затримання та поміщення під варту на підставі ухвали слідчого судді. *Актуальні питання судової експертології, криміналістики та кримінального процесу*: матеріали V міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 21 грудня 2023 р.). Київ, 2023. С. 501–507.

7. Ципліцький Д. О., Ірха А. С. Проблемні питання судового розгляду кримінальних справ в порядку спеціального судового провадження. *The latest development trends in philological science and education* (Latvia, February 7–8, 2024). Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2024. С. 187–192.

Усі 7 наукових праць здобувача характеризують повнотою викладення основних положень та результатів дисертаційної роботи.

Дотримання академічної доброчесності. На підставі вивчення тексту дисертації здобувача, наукових праць та протоколу контролю оригінальності (перевірку наявності текстових запозичень виконано в антиплагіатній інтернет-системі StrikePlagiarism) встановлено, що дисертаційна робота виконана самостійно, текст дисертації не містить плагіату, а дисертація відповідає вимогам академічної доброчесності. Дисертація містить результати власних досліджень здобувача. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана українською мовою з правильним і коректним вживанням юридичної та спеціальної термінології. Стиль викладання матеріалу дослідження – науковий, відповідає вимогам сучасного українського правопису.

Відповідність дисертації спеціальності, з якої вона подається до захисту. Робота відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (із змінами, внесеними постановами Кабінету Міністрів України від 21 березня 2022 року № 341, від 19 травня 2023 року № 502, від 03 травня 2024 року № 507) і може бути подана до разової спеціалізованої вченої ради для її попереднього розгляду та захисту.

У результаті попередньої експертизи дисертації Ципліцького Дмитра Олеговича «Організація і тактика проведення слідчих (розшукових) та процесуальних дій за участю захисника» у межах фахового семінару, який було проведено у лабораторії теоретичних досліджень, міжнародної,

редакційно-видавничої та науково-методичної діяльності Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» Міністерства юстиції України та за результатами голосування – із 20 осіб, які взяли участь у голосуванні, за – 20; проти – 0; утримались – 0.

УХВАЛЕНО:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Ципліцького Дмитра Олеговича на тему «Організація і тактика проведення слідчих (розшукових) та процесуальних дій за участю захисника».

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Ципліцького Дмитра Олеговича відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам до оформлення дисертації, що затверджені наказом МОН від 12 січня 2017 р. № 40, Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (із змінами, внесеними постановами Кабінету Міністрів України від 21 березня 2022 року № 341, від 19 травня 2023 року №502, від 03 травня 2024 року № 507).

3. Рекомендувати дисертацію Ципліцького Дмитра Олеговича на тему «Організація і тактика проведення слідчих (розшукових) та процесуальних дій за участю захисника» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 «Право».

Головуючий на засіданні фахового семінару,
доктор юридичних наук, професор,
головний науковий співробітник
ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»

Ірина ПЕТРОВА

Рецензенти:

доктор юридичних наук, професор,
головний науковий співробітник
ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»

Олег УГРОВЕЦЬКИЙ

PhD зі спеціальності 081 Право,
старший дослідник, завідувач сектору
ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»

Ольга БРЕНДЕЛЬ